

Prvi slovenski dnevnik v
Zjedinjenih državah.
Izhaja vsak dan izveniš
nedelj in praznikov.

Glas Naroda

List slovenskih delavcev v Ameriki

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER, SEPTEMBER 21, 1903, AT THE POST OFFICE AT NEW YORK, N. Y., UNDER THE ACT OF CONGRESS OF MARCH 3, 1879.

STEV. 125

NEW YORK, V PETEK, 27. MAJA 1904.

LETNIK XI

Vročina in mraz.

IZREDNA VROČINA NA IZTOKU
IN SNEŽNI VIHARJI V ZA-
PADNIH DRŽAVAH.

Sneg v Montani. — Viharji v Nebra-
ski, Iowi in New Yorku.

VEČ SLUČAJEV SOLNČARICE V
NEW YORKU IN DRUGOD.

Philadelphia, Pa., 26. maja. Toplo-
mer je kazal včeraj 96 stopinj vročine
v senci. Pet oseb je umrlo radi solnčarice.

Baltimore, Md., 26. maja. Minoli
torek je zavladoval tukaj prava tro-
pična vročina, ktera še vedno traja.
Včeraj smo imeli 92 stopinj toplote in
prišlo se je več slučajev solnčarice.
— Tudi v New Yorku imamo že
štiri dni neznožno vročino. Toplo-
mer kaže vedno 92 do 97 stopinj vročine.
Tudi se je pripetilo že več slučajev
sólnčarice.

Helena, Mont., 26. maja. V torek
smo imeli tukaj snežni vihar, kteri je
trajal 12 ur in razsajal po vsej Mon-
tani, kakor tudi po vsem severnem teri-
toriju. Snega je zapadlo šest pal-
cev visoko. V Maryville kaže toplo-
mer le 27 stopinj nad ničlo.

Norfolk, Nebr., 26. maja. V mino-
lej noči razsajala je tukaj nevihta, ka-
tera se je razprostirala povsaj severo-
zapadne Nebraska in po južnej Da-
koti. Tiropi Northwestern in Union
Pacific železnice so na mnogih krajih
pod vodo, ktera je odnesla več mostov
in preplavila več tisoč oral polja.

Syracuse, N. Y., 26. maja. Ob je-
zeru Ontario je razsajala nevihta z
deževjem in gromenjem.

Siox City, Ia., 26. maja. 25 milj
iztočno od tukaj je strela ubila far-
merja.

BARKEJEVO BRODOVJE.

Demonstracija proti Maroku.

Washington, 27. maja. Rear-admiral
Barker brzojavlja oddelku vojne
mornarice, da je dospel z našimi la-
dijami "Kearsarge", "Alabama",
"Maine" in "Iowa" v Horto na
Azorskem otočju. Jedna teh ladij od-
pljuje nemudoma v Tanger, Maroko,
da tako dokaze sultanu, da mora sto-
riti vse, kar je mogoče, za oprostitev
Američana Perdicarisa, kterega so
vjeli in odvedli roparji. V slučaju po-
trebe, odpljuje bodo tudi ostale ladje,
ktere so sedaj v Azorih, v Tanger.

Horta, Azores, 27. maja. Ameriške
vojne ladje pod poveljstvom rear-admirala
Barkerja, so dospole semkaj iz Playa del Este na Cubi.

Mala poročila.

— V Portsmouthu, Va., zgorela so
skladišča trdke Lindsay & Co. Škoda
znaša \$50,000.

— V Columbus, Miss., sta dve go-
jenki tamošnjega deklisklega zavoda
pri kopanju v Tombigbee vtonili, ko
sta se kopali.

— V Halsted, Mich., zgorela je par-
na pila in skladišče lesa trdke I. F.
Buchler & Co. Škoda: \$50,000.

— V rezervovaju petroleja v Port
Arthur, Texas, sta vtonila delavca
William Richard iz New Yorka in Fr.
Tranphan iz Guridana, Ia.

— V konjarni Menlo Parka v Cali-
forniji poginil je slavnoznani konj-
dirkač "Ormonde", kteri je pri vsa-
keji dirki zmagal in tako zaslužil svo-
jenu gospodarju \$142,325. Kasneje
ga je gospodar prodal za \$150,000.

— V Chicagu, Ill., je bil George I.
Wilkes, klerk Armour Co., pri igri
Baseball, tako poškodovan, da je kma-
lo na to umrl.

— V Enoli, blizo Harrisburga, Pa.,
so se delavci Pennsylvania železnice
stegli, ob kterej priliki je bil Hrvat
Stevio Boltrich umrten, dočim so bili
njegovi sorodniki, Petar, Gjurio in Ni-
kola Boltrich, težko ranjeni.

— V Toledo, O., je neka ljubosum-
na ženska streljala na Frank Burt-
n, kteremu je izstrelila levo oko.

— V Westfieldu, Mass., je 15letni
ameš A. Condon ustrelil svojega oče-
ta. Deček trdi, da je prišel njegov oče
pijan domov in pretepal svojo sopro-
go. Radi tega je deček streljal na
očeta, da ga prestraši.

Žrtve poklica.

DESET PREMOMARJEV SE JE
ZADUŠILO IN MNOGO ONE-
SVESTILO V PRODORU.

Nesreča se je pripetila pri Williams-
townu v countyju Dauphin, Pa.

PRODOR JE LASTNINA SUMMIT
BRANCH COAL CO.

Wilkesbarre, Pa., 26. maja. Iz Wil-
liamstowna se poroča, da se je v pro-
doru tamošnjega premogovega rova,
ki je last "Summit Branch Coal Co.",
zadušilo deset delavcev, kteri so di-
hali po plinu in žveplu okuženi zrak,
kteri je prihajal iz male družbine lo-
komotive. Prodor je dolg jedno miljo
in ga rabi družba za prevažanje pre-
moga iz Bear Valley v Williams Val-
ley. Premogariji, kteri prebivajo v
Williamstownu in ki delajo v rovih na
Bear Valley se že več let vozijo z vlak-
ki, ktere vozijo male lokomotive, na
delo, ne da bi se do sedaj pripetila
kaka nesreča.

Včeraj popoldne odpeljali so se z
vlakom delovodja Golden in 50 pre-
mogarjev z vlakom, ki je vozil iz Bear
Valley v Williamstown. Ko so dospeli
do polpota, signalizirali so delavci
strojevodju, da preti nevarnost. Stro-
jevodja je vlak takoj vstavil, na kar
se je dognalo, da so se skoraj vsi de-
lavci onesvestili vsled plina, ki je
vihal iz lokomotive. Strojvodja je
potem z vso mogočo hitrostjo vozil v
Williamstown, jer je bilo mogoče do-
biti pomoči. Tam so nezveste de-
lavce prenesli na površje in pozvali
na lice mesta več zdravnikov. Toda
slednji so dognali, da je bilo deset de-
lavcev že mrtvih.

Predor rabijo že 40 let in včeraj-
šnja nesreča je bila prva te vrste, od-
kar obstoji predor. Prodor ima po-
polno ventilacijo in v njem ni nikdar
plinov.

Vatikanska razstava.

St. Louis, Mo., 26. maja. Te dni bo-
do tukaj otvorili sedemnajst zabojev,
v kterih so razstavljeni predmeti iz Va-
tikana. Zaboji so sedaj še v kleti pa-
lače za antropologijo. Odprli jih bodo
takoj, ko pride semkaj vatikanski
službenec Francesco Cagliato, kteri
bode vatikansko razstavo nadzoroval.

Razstavljeni paviljon države Texas so
danes otvorili. Med ostalimi govorniki,
kteri so govorili povodom texanske
slavnosti, naj omenimo guvernerja
Lonhama.

Dne 1. junija odpro palačo etno-
logije.

Na velikem prostoru na prostem
vrši se vsaki dan streljanje z loki,
ktero prirejaajo Indijanci iz raznih ro-
dov; nadalje metanje nožev, ktero iz-
vršujejo Indijanci iz Patagonije; me-
tanje sulic in druge zanimivosti pravih
Američanov.

Nazori velicega moža.

Veliki, star mož, imenom Samuel
Smiles, kteri je že umrl in ki je bil
najboljši opazovalec je izjavil v svoji
knjigi: "Life and Labor": "Kaj
dispepsije in otožnosti je toliko v mo-
žganih, kakor tudi v želodcu. Kadar
delujejo možgani, vpliva to na vse
žive in pojavi se nervoznost; tudi
srce, kakor i želodec sta prizadeta."
Možgani in želodec so zvezani po
glavem živcu in baš to je vzrok, da
se preseli bolezen iz jednega imenova-
nih organov v drugega. Baš tako pa
pomenja bolezen prvega tudi bolezen
drugega. Trinerjev ameriški eliksir
grencega vina je najbolje zdravilo za
vse želodčne bolezni in zajedno s
zdravljenjem tega organa, zdravijo se
tudi možgani in ves ostali sistem.

Tek postane popoln in posledica tega
je, da se očisti kri, ktera se tudi po-
pomnoži. Zdravilstvo sedanjega časa,
vedno in vselej priporoča mesto dru-
zih zdravil le taka, ki so izgotovljena
iz želišč in spojena z vinom. Trinerjev
eliksir grencega vina je izdelan iz čis-
tega trtnega vina in zdravilnih ze-
lišč. V lekarnah Jos. Triner, 799 So.
Ashland Ave., Chicagu, Ill., Pilsen
Station.

ROJAKOM V JOLIETU, ILL., in
okolici priporočamo našegazastop-
nika Mr. Johna Sustaršiča,
1208 N. Centre St. Imenovani ga-
spod je naš trgovski dopisnik.

KOZAKI VPLENILI JAPONSKE TOPOVE.

Japonci zasedli vas Kin-Chou; japonske vesti o
boju pri Feng-Wang-Chengu; po njihovih
zatrilih so zopet "zmagali".

JAPONCI NAMERAVAJO NAPASTI MESTO DALJNI. — NEZANES-
LJIVA LONDONSKA IN JAPONSKA POROČILA.

Petrograd, 27. maja. Uradoma se
poroča, da so kozaki, kteri napadajo
japonsko prvo vojsko, pri Feng Wang
Chengu odvzeli Japoncem 28 topov.

Petrograd, 27. maja. Na Japonskem
in Angležkem krožijo vesti, da so Ja-
ponci zasedli vas Kinchou, kjer so se
vršili vroči boji. Toda tukajšnji ge-
neralni štab še ni dobil o tem nikacega
poročila. Zadnje poročilo o bojih
pri Kin-Chowu je pripisal general
Kuropatkin dne 18. t. m., ob kterej
prilici so izgubili Japonci 800 mož.

Tukajšnje oblasti bi bile zelo izne-
nadene, ako bi bile vesti, da so Ja-
ponci v resnici osvojili Kin-Chow, res-
nične.

Ako je pa resnično, da so Japonci
imenovano dobro utrjeno vas v nasko-
ku vzeli, so imeli pri tem uprav gro-
zne izgube.

London, 27. maja. Iz Tokio se br-
zojavlja uradoma še nepotrjena vest,
da so Japonci osvojili Kin-Chow in da
bodo sedaj napadli mesto Daljni.

London, 27. maja. Japonsko posla-
ništvo do sedaj še ni dobilo poročila,
o bojih pri Kin-Chow.

London, 27. maja. Kitajci v New-
Chwangu zatrjujejo, da se je dne 23.
maja približalo mestu Feng-Wang-
Cheng v Mandžuru 15,000 Rusov, ka-
teri so mislili, da so Japonci že odšli.
Toda ob prelazu Tatun napadajo je
Ruse 30,000 Japoncev, na kar so se
Rusi umaknili. Izgube so bile na
obeh straneh velike. Ta vest je naj-
brže neresnična, kajti Rusi ne pošil-
ljajo brez prednjih straž in potrebnih
patrulj 15,000 vojakov na prelaze.

Chefoo, 27. maja. Japonci, ki ta-
bore severno od Daljnega so se dne
22. t. m. pri Sansuripo bojevali z Rusi
Vspeh tamošnjih bojev še ni znan.

London, 27. maja. Iz New Chwanga
se brzojavlja, da je velika ruska vojs-
ka koncentrirana med Liao-Yangom
in prelazom Maotien. Rusi hite z vr-
jevanjem mesta Liao-Yang.

Brzojavno zvezo med Hamhengom
in Wonsomom v Koreji so Rusi raz-
dejali. Ruske čete so se pojavile tudi
pri Kilju in Kapsanu v Koreji. Južno
od Gensana v Koreji je vse polno ko-
zaških patrolj, ktere se vedno bolj
bližajo Seoulu.

Petrograd, 27. maja. Generalni štab
dementira vest, da so Rusi mesto New
Chwang zopet ostavili.

General Kuropatkin brzojavlja:
"Kozaki poročajo, da grade Japo-
nci krog Feng Wang Chenga utrbe.
Tamkaj imajo le 30,000 pešcev, 2000
mož konjice in 36 topov.

"Japonska prednja straža je sedaj
22 milj severno od reke Ai. Večji del
konjev japonske konjice je poginilo
vsled utrujenosti.

"V sosesčini Piecva, na polotoku
Liao-Tunga in dalje proti jugu se iz-
krečuje japonske čete.

"Pri Takushanu so Japonciizkrali
50,000 pešcev, toda ta vest še ni potr-
jena.

"Dne 21. t. m. po noči prijezdila je
sotinja kozakov pri Sitkučini med
oddetek Japoncev, med kterimi je za-
vladala izredna zmešnjava. Japonci
so pričeli streljati, toda v tem so strel-
jali na svoje lastne tovariše.

Petrograd, 27. maja. Podkralj Ale-
ksejev brzojavlja:

"Podadmiral Vicojev in Gregoro-
vič javljata iz Port Arthura, da so Ja-
ponci zopet bombardovali Port Ar-
thur. Pri tem so jim Rusi potopili dve
torpedovki, na kar so se morali Ja-
ponci umakniti.

Chefoo, 26. maja popoldne. Med
tukajšnjimi Kitajci širi govorica, da
so se Japonci približali mestu Port
Arthur za deset milj.

Neka džunka, ktera je ostavila me-
sto Daljni, dospela je danes semkaj.
Njeni potniki poročajo, da so takrat
Japonci dospeli v Sansuripo, severno
od Daljnega. Rusi so Japonce sijajno
sprejeli in jih par sto usmrtili, na
kar so ostali bežali. Vendar pa vspeh
takratnega boja še ni znan

One tisoče mož, ktere so zgubili Ja-
ponci pri Kinchou, so sedaj nadome-
stili z novimi vojaki. Rusi so prire-
dili vse potrebno, da požgo mesto
Daljni, predno pridejo tje kaj Japonci.
Rusi bodo svoje čete na polotoku Liao
Tungu odpotali nazaj v Port Arthur,
toda preje bodo napravili Japoncem,
kolikor mogoče, veliko škodo.

Japonci, kteri so se izkrcali pri
Takushanu, so sedaj na potu proti
Feng-Wang-Chengu, da pomnože ta-
mošnje vojske.

Chefoo, 26. maja. V minolej noči
razsajal je v Pechilskem zalivu velik
vihar. Štirje parniki so pljuli memo
tukajšnjega mesta proti iztoku.

Petrograd, 26. maja. Podkralj Ale-
ksejev brzojavlja, da se v Mukdenu
zatrjuje, da je japonsko brodogrje dne
24. maja bombardiralo mesto Port
Arthur. Uradnega potrdila teh vesti
ni mogoče dobiti.

Kozaki generala Renenkampfa, ka-
teri napadajo zveze prve japonske
vojske, so blizo Feng-Wang-Chenga
vpenili več japonskih topov.

Semkaj sta dospela kapitan potop-
ljene vojne ladije "Petrovavlovsk",
Jakovljevi, in pobočnik pokojnega ad-
mirala Makarova.

Petrograd, 26. maja. Carska obitelj
odpotuje dne 6. junija iz Carskega
Sela v Petrov dvorec, kjer ostane do
konec poletja. Car ne bode stanoval
v veliki palači, temveč v malej Ale-
ksandrovski palači v carskem parku.
Radi vojne letos car ne pojde v Skier-
niewice, kakor je to pri njemu vsako
leto običaj.

Vlada pošlje te dni 400 nadaljnih
osobnih vagonov v vojne namene.

V evropske Rusiji letos ne bode
velikih vojaških vaj, pač pa bodo vsi
polki taborili do septembra na pro-
stem.

Petrograd, 26. maja. Bolniški vlak
carinje odpotali so danes na Iztok.
Odhodu je prisostoval prestolonasled-
nik, veliki knez Mihajl Aleksandro-
vič, ter carev svak, vojvoda Peter Ol-
denburški. Tako izvrstnega bolniškega
vlaka nimajo nikjer na svetu. Prvi
del vlaka obstoji iz 14 ambulančnih
vozov, kteri so opremljeni z vsemi
modernimi napravami za razvažanje
ranjencev. V drugem oddelku sta dva
operacijska vozova, opremljena z vsemi
desinfekcijskimi sredstvi, instru-
menti, bandažami in operacijskimi mi-
zami. Ostanek vlaka tvorijo knjižni-
ca, kapelica in kopalnice, ktero je
opremljeno z električnimi napravami.
Nato sledi vagon žarkov in potem ku-
hinjski voz ter voz, v kterem je to-
varna umetnega ledu. Vlak je naba-
vil carinjo, ktera bode sedaj dajala
vsaki mesec po 1000 rubljev za naba-
vo ovocja in delikates za bolnike nje-
nega vlaka.

Petrograd, 26. maja. Podkralj Ale-
ksejev je odredil, da inozemski čas-
niški poročevalci ne smejo iti z man-
džursko vojsko na vojno. Dosedaj ni
bilo niti jednemu dopisniku v Muk-
denu dovoljeno iti v Liao-Yang in še
manj na front. Ako da Aleksejev ka-
ko tozadevno dovoljenje, dode dolo-
jenje le oni dopisniki, kteri se zave-
žejo ostati do konca vojne pri ruske
vojski, ker inače zamorejo o gibanju
ruskih čet poročati tudi Japoncem.

London, 26. maja. Iz Tokio se br-
zojavlja, da je japonska vlada imeno-
vala posebno komisijo, ktera mora
upravljati po Japoncih zasedeno po-
krajino v Mandžuru.

Angleži v Tibetu.

Simla, Indija, 27. maja. Angležko
ekspedicio v Tibet so Tibetčani po-
polnoma obkolili, tako da ni več v
zvezi z Indijo. Vlada pošlje ekspedi-
ciji nemudoma pomoč.

PRATIKO ZA LETOŠNJE LETO
imamo še v zalogi po 10 centov
poštne prosto. V plačilo spreje-
mamo tudi poštne znamke. "Glas
Naroda."

Katastrofa na parniku.

RAZSTRELBA PARNEGA KOTLA
NA PARNIKU "FRED WIL-
SON" NA REKI OHIO.

Trinajst mrtvih in osem ranjenih;
trije smrtno.

PARNIK "FRED WILSON" PO-
POLNOMA RAZDEJAN.

Louisville, Ky., 27. maja. Na par-
niku "Fred Wilson", kteri je last
Monongahella Coal & Coke Co., pri-
petila se je včeraj osodepolna raz-
strelba. Trinajst oseb je bilo na me-
stu usmrtenih, trije so smrtno in pet
je težko ranjenih.

Imenovani parnik je vlekel seboj 22
težko naloženih ladij iz Pittsburga,
Pa., v Louisville, Ky. Ko je pripljul
do Riverside parka blizo tukajšnjega
mesta, se je razletel parni kotel. Par-
nik je bil popolnoma razdejan in vsi
mornarji izvzemši dveh, so bili delo-
ma ranjeni. Nesrečniki so vsi doma iz
Pittsburga. Trupla mornarjev je ve-
činoma raztrgalo na kosce, tako, da
so mnogo krvavih komadov našli na
bregu in na ostalih tovarniških ladijah.

Parnik je dospel do mestne meje
kmalu po polnoči, ko se je pripetila
razstrelba. Drugega strojevodjo je vr-
glo skozi parnikovo steno in njegovo
razmesarjeno truplo so našli 25 čev-
ljev daleč od reke na strehi neke ko-
če. Ranjence so najpreje odvedli v
hišo polkovnika John H. Whallena,
kjer so jih najpreje obvezali in po-
tem odpeljali v razne mestne bolnice.
Whallenaova hiša, ktera je 150 yrdov
daleč od reke, je bila vsled razstrelbe
izdatno poškodovana.

Parnik je bil zdrobljen na kosce in
posamezni deli parnika so odleteli do
500 yrdov daleč.

Mati in dete vtonila.

Suffolk, Va., 26. maja. Pri Mer-
chants Mill, N. C., sta vtonila gospa
Joshua Whedbee in njen troletni sin-
ček. Mati, njen sin in 70letna gospa
Diana Whedbeejeva so se peljale na
sprehod, ko se je konj splasil in za-
vozil v jezero. Mati, dete in konj so
vtonili, dočim so staro rešili ljudje,
ki so prihitali na pomoč.

Pravda radi mastodona.

Tu pa tam se pripeti, da se ljudje
ne pravdajo le radi prastarih dedščin,
temveč tudi radi predpotopnih živali.
Blizo Fairmonta, Ind., so izkopali ko-
sti neega mastodona, radi česar se
sedaj pravdava lastnik in najemnik
dotičnega zemljišča, da se tako dože-
ne posestno pravo do starodavne
okostnice. Vendar je pa najditelj ve-
sel, kajti on je okostnico razstavil in
tako prisluzil malo premoženje. Bode
li okostnica "doživela" konca pravde
je vsekako drugo vprašanje.

Iz zlatoga severa.

Vancouver, B. C., 27. maja. Iz
Dawson City, Klondike, se poroča, da
so zlatoskalci umorili svojega tova-
riša W. S. Evansa, blizu Eagle City,
Alaska. Njegovo truplo je z sekirami
grozno razmesarjeno. Evans je imel
pri sebi večjo svoto denarja in zlatega
prahu. Morilce niso dobili.
Na bregu reke Stewart so našli trup-
lo zlatoskalca Constantine, kterega
sta umorila tovariša Fournier in La-
belle, ktera so pa že radi družih umo-
rov obesili.

Nov trust za metle.

Chicagu, Ill., 26. maja. Tukaj so
zborovali posestniki večjih tovarn za
metle v svrhu organiziranja "metli-
nega trusta", kteri bode dobil ime
National Broom Company. Delniška
glavnica novega trusta bode znašala
\$4,000,000. K trustu bode pristopilo
18 tovarnarjev.

Novo gledišče v Chicagu.

Chicagu, Ill., 27. maja. Tukaj bo-
zgradili velikanski poslopje za ura-
de, v kterem bode tudi gledišče. Po-
slopje bode stalo na Dearborn in State
Street. Veljalo bode \$1,000,000. Bode
visoko 20 nadstropij. Gledišče bode
dveh dojenjih nadstropij in bode
imelo 2200 sedežev.

Mesto v plamenu.

VELIKANSKI POŽAR V YAZOO
CITY, MISS., VNIČIL VES TR-
GOVSKI DEL MESTA.

Tudi mnogo zasebnih hiš je zgorelo.
— Škoda še niso cenili.

POŽARI V LOS ANGELES, CAL.,
IN GREENWOOD, S. C.

Jackson, Miss., 26. maja. V cveto-
čem mestecu ob delti reke Yazoo, v
Yazoo City, razsajal je včeraj veli-
kanski požar. Dasiravno so hoteli ga-
silci iz tukajšnjega mesta, kakor tudi
iz Memphisa in Greenwooda, na po-
moč, je požar vendarle vničil ves tr-
govski del mesteca. Vsa poslopja od
reke dalje v notranji del mesta so zgore-
la in sicer v dolgoti 12 in v kirini
treh blokov. Materijelno škodo cenijo
na par milijonov dolarjev, vendar
je pa uradoma še niso cenili. Med zgo-
relimiposlopji je tudi hiša člana kon-
gresa, John Sharp Williamsa.

Žal, da je tudi več ljudi zgorelo,
toda natančnejih poročil iz nesrečnega
mesteca še ni.

Yazoo City ima nad 6000 prebival-
cev in je oddaljeno 45 milj od Jack-
sona ob Yazoo & Mississippi železnici.

Los Angeles, Cal., 26. maja. Tu je
zgorelo šest veličih poslopj klavnice
Cudahy Packing Co. ob reki Los An-
geles. Skupna škoda znaša \$300,000,
zavarovalnina pa le \$235,000.

Greenwood, S. C., 26. maja. V
hotelu Central pričelo je včeraj go-
reti. Zgorel je hotel in 18 trgovskih
poslopj, kakor tudi ono 1. nacional-
ne banke. Jedna osoba je zgorela.

Venezuelske vojne priprave.

Caracas, Venezuela, 26. maja. V no-
vejšem času prihaja je republika Ve-
nezuela oskrbovati svojo vojsko z naj-
modernejšim orožjem v velikej meri.
Neka francoska družba prodala je
Castrojev vladi novih topov za pol-
dru milijon funtov sterlingov. To-
pove bodo rabili na utrdbah v Puerto
Cabello in drugih obrežnih mestih.

Ne kradi.

Dasiravno ima newyorška policija
sedaj polno roko dela z preganjanjem
"Nimpt" in "poolroomov", vendar
ne pozabi malih tatov, kteri običajno
rekognoscirajo po žepih svojih sone-
ščanov. Včeraj so vjeli petnajst ta-
tih dečkov, na kar so jih v sodišču
Jefferson — oprostili, izimši petih,
ktere so poslali na otok.

Koliko stanejo vojne?

Koliko bode stala rusko-japonska
vojna se sedaj niti približno ne more
izračunati. To pa je gotovo, da Ja-
ponci v vojni ne bodo imeli toliko
stroškov, kakor Rusi, ki so toliko ti-
soč milj oddaljeni od bojišča. Da se
približno razvidi, koliko stane v da-
našnjem času vojna, navajamo stati-
stične podatke o izdatkih v največjih
vojnah.

Krimski vojni je izdala Rusija 3550
milijonov frankov ali mesečno 125 mi-
lijonov, Francija 125 milijonov,
Anglaji pa 75 milijonov.

Avstrijsko-pruska vojna l. 1866 je
stala Prusijo 352 milijonov, Avstrijo
pa 500 milijonov in 75 milijonov voj-
ne odškodnine.

V nemško-francoskej vojni l. 1870
so izdali Nemci 1280 milijonov, torej
mesečno 195 milij

"GLAS NARODA"

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Urednik: ZMAGOSLAV VALJAVEC.

Lastnik: FRANK SAKSER.

109 Greenwich Street, New York City.

Na leto velja list za Ameriko . . . \$3.00

"pol leta . . . 1.50

Za Evropo, za vse leto . . . 4.50

"pol leta . . . 1.75

"četrt leta . . . 1.75

V Evropo pošiljamo list skupno dve številki.

"GLAS NARODA" izhaja vsaki dan iz-
vzemši nedeljo in praznike.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Issued every day, except Sundays and
Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Za oglase do deset vrstic se plača 30
centov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se
ne natisnejo.

Denar naj se blagovoli pošilja po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje bivali-
šče naznani, da hitreje najdemo naslov-
nika. - Dopisom in pošiljankam naređite
naslov:

"Glas Naroda"

109 Greenwich Street, New York City.

Telefon: 3795 Cortland.

Roosevelt in ameriške republike.

Povodom slovesnosti, ktere so se vr-
šile v Havani v proslavo dvoletnega
obstoja republike Cuba, pisal je Mr.
Roosevelt svojemu bivšemu vojnemu
tajniku in zaupniku Roccu pismo, ka-
tero je slednji prečital pri nekem jav-
nem banketu in sicer — najbrže po
naročilu predsednika Roosevelta sa-
nega. Mem drugim je čitati v ime-
novanem pismu:

"Nikakor ni resnično, da namera-
vajo Zjed. države povečati svoje
ozemlje in da imajo nekatere tajne na-
črte proti drugim ljudstvom in njih-
vem blagostanju. Vsaka dežela, ka-
tere ljudstvo se obnaša dostojno, se
sme zanašati na naše prijateljstvo.
Ako kako ljudstvo dokaže, da se v
obrtih in političnih zadevah vede do-
stojno, ako čuva mir in red na svojih
tleh in izpolnjuje svoje obveznosti, po-
tem se mu ni bati vmešavanja Zjed.
držav. Radi brutalnega nasilja ali pa
nezmožnosti vladanja, čegar posledica
je vničenje civilizirane družbe, so pa
vzroki, kateri zahtevajo posredovanje.
In na zapadnejske zemlje Zjed.
države ne smajo pozabiti svojih dol-
žnosti."

Radovedni smo, je li Mr. Roosevelt
mislil, kako dalekosežne so te besede,
ko je pisal navedeno pismo. Je li on
pri tem mislil, kako čustva bo de-
vzburil pri ljudstvih med Rio Grande
del Norte in Tierra del Fuego?

To je brezdvomno prvi slučaj, da se
obnaša predsednik Zjed. držav proti
jednakopravnim in neodvisnim repub-
likam kakor učitelj, kateri proti de-
ci, z palico. V prvi se sedaj razlaga Mon-
roe doktrina tako, da Zjed. države
niso opravičene braniti srednje in ju-
go-ameriške republike le proti napad-
om iz inozemstva, temveč, da morajo
skrbeti tudi za domači mir in red v
španskih republikah.

Tacega govorjenja se poslužujejo le
osvojitelji, kadar nameravajo kakemu
tutjemu ljudstvu naznaniti zakon
svoje volje. Da je osvojil Mexico z
mitom in redom, poslal je Napoleon
III. tjakaj svojo vojsko in avstrijskega
nadvojvodo Makska, kterega so pa
republikanski Mexikanci nemudoma
vstrelili. V imenu reda posredova-
la je tudi Anglija v burških repub-
likah.

Špansko-ameriška ljudstva so
skrajno razburjena in ona se bodo ču-
tila brezdvomno razžaljenim, ker smat-
rajo Zjed. države kot svojo dolžnost
na jugu izvrševati policijske poste.

Taka dolžnost pa ne sloni na ljud-
skem pravu, temveč je v najagresiv-
nejem protislavlju z pogodbami, ktere
smo sklenili z vsemi ameriškimi repub-
likami kot neodvisnimi in jedna-
kopravnimi državami.

Mr. Root bi ravnal pametneje, ako
bi Rooseveltovo pismo obdržal sam
za se.

Pisatelj Henrik Sienkiewicz se je,
kakor se poroča iz Varšave, dne 14.
maja tamkaj poročil z gospijo Marijo
Babako. Sienkiewicz je sedaj 58 let
star in je bil dosedaj dvakrat oženjen.
Prva žena mu je umrla, od druge se je
dal ločiti. Novoporočena sta odpoto-
vala na Dunaj na ženitovanjsko poto-
vanje. Sienkiewicz je tudi med Slo-
vence znan, kakor malokteri drugi pi-
satelj. Njegovi najimametnejši romani
"Z ognjem in mečem", "Križarji",
"Mali vitez", "Quo vadis" so pre-
vedeni tudi na slovenski jezik in ni ga
omikanejšega Slovenca, ki bi teh nje-
govih del ne poznal.

Pri obravnavi. "Ali hočete doka-
zati, da je bil jetnik pijan?" — "Vse
kaže, da je bil." — "Pojasnite!" —
"Obrnil je kozarec narobe in skušal
ga je napolniti iz zamašene stekle-
nice."

NAD 300 MILLJONOV!

Dne 14. maja je skupna vlada av-
strijski in ogrski delegaciji predložila
za leto 1905, skupni državni proračun
ki je kakor bomba padel med zbrane
delegacije. Mnogi so si sicer šepetali
na uho, ko se na Dunaju shajali
ogrski in avstrijski ministri, da ute-
gne letos vojna uprava iznenaditi de-
legacije z izrednimi zahtevami. Do
zadnjega trenutka so molčali poučeni
krogi, v soboto pa so dobili delegacije
v Pešti pred oči dolge vrste števk,
ki so jim kar sapo zaprle. Nič manj
ko 337,9 milijonov kron znašajo nove,
izredne zahteve za armado in morna-
rico. Ta kredit se sicer razdeli na več
let, vendar pa že za bodoče leto za-
hteva skupna vlada 88 milijonov več
za armado in 75,160,000 kron za vojno
mornarico.

Ne pomnimo, da bi kedaj poskočile
zahteve vojne uprave v toliki meri, in
to ob času, ko vse toži o gospodars-
kem propadu to- in onstran Litave ko
avstrijski in ogrski finančni ministri
le umetno še uzdržujejo ravnostanje v
državnem gospodarstvu. In s čim
opravičuje vlada te izredno visoke
nove kredite? Vlado poročilo nagla-
ša, koliko žrtvujejo druge države za
spopolnitev vojnih mornaric in boljše
oboroženje svojih armad z novimi vo-
juškami in drugimi sličnimi voja-
škimi potrebščinami. "Nobena dr-
žava ne sme zaostati v tehniškem na-
predku, če hoče varovati in obdržati
svojo veljavo kot velevalst. Pri nas je
ta potreba še nujnejša, ker so nas dru-
ge države že prehiteli. Zato je vojna
uprava prisiljena, da pohiti z oboro-
ženjem. Kolike važnosti je dobro obo-
rožena in pripravljena armada, nam
kaže rusko japonska vojska!

Torej vojska v vzhodni Aziji je po-
vod, da vojna uprava nenadoma spo-
zna vrednost dobro pripravljene ar-
made! To pa po naši skromni sodbi
ni pravi povod, ker v to vojsko naša
država ni zapletena in je v najboljših
odnosih z Rusijo. Rusko-japonska
vojska nas le uči, da je slaba državna
uprava večinoma vzrok krvavih pora-
zov na bojiščih. Morda pa so povod
skrbem vojne uprave drugi dogodki,
ki zahtevajo večjo pozornost gospo-
darstva Goluchovskega, nego rusko-ja-
panske vojske.

Naloga delegatov je, da zahtevajo
natančnih pojasnil o zahtevanih kre-
ditih. Splošno mnenje pa je, da bi se
merodajni krogi morali ozirati na
splošno gospodarsko depresijo in razne
zahteve osobito nižjega ljudstva. Ču-
jejo se vedno iste tožbe glede dvo-
bojev v armadi, glede žalitve narodnih
čustev med slovanskimi vojaki in
častniki. Dočim ljudstvu še vedno od-
tegujejo politične in narodne pravice,
zahtevajo od njega vedno večje žrtve
za obrambo države. Na milijone odne-
so na leto tuji podjetniki in delavci
pri raznih državnih zgradbah, dočim
domačini trpajo vsakdanjega kruha.

Oglejmo si podrobneje skupni dr-
žavni proračun:

Skupni redni stroški znašajo 337,9
114,997 K, in sicer za vnanje mini-
sterstvo 12,159,536 K, za armado 308,
996,175, za mornarico 51,271,410, za
skupno finančno ministerstvo 4,687,
876 K. Redno pokritje znaša 7,967,
114 K, carinski dohodki 114,716,729
K, torej ostane nepokrite redne po-
treščine 254,431,154 K. Po sedanjih
kvoti 06:6:34,4 mora torej Avstrija
pokriti 166,906,837 K, Ogrska pa le
87,524,317 K.

Dalje znaša čista potrebščina za
Bosno in Hercegovino 7,583,000; od te
svote pripada na Avstrijo 4,974,448,
na Ogrsko 2,608,552 kron. Dalje se za-
hteva še za tekoče leto 116,000 K za
poprave palač avstro-ogrskih poslani-
kov v Parizu, Londonu in Rimu, ter
za avstro-ogrškega civilnega agenta in
njegovo osobe v Makedoniji 112,000
kron. Ako prištejemo še gori označene
izredne kredite za armado v znesku 88
mil. in za mornarico v znesku 75,176,
000 K, znaša vsa skupna državna po-
trebščina 548,181,997 kron. Ker za te-
koče leto dovoljena potrebščina zna-
ša 426,304,926, torej se samo za leto
1905 pomnoži za 121,877,071 kron.
Ako odštejemo carinske dohodke —
in sicer se za avstrijo proračunajo na
105,993,000, to je 86:3% in za Ogrsko
le 15,891,050 K ali 12:9%, za Bosno
in Hercegovino pa 871,250 kron —
znaša vsa potrebščina za Avstrijo
279,074,309, za Ogrsko 146,343,845
kron.

Ostali izredni stroški se bodo po-
razdelili po poznejša leta in znašajo
po vladnem načrtu 286 milijonov, ki
pa bodo gotovo presegli 300 milijonov
samo za nove topove, puške in ladje.

Res velja še vedno staro pravilo:
Si vis pacem, para bellum. Ako pa ho-
dejo merodajni krogi močno armado v
obrambo države, treba je obenem po-
speševati gmotno blagostanje prebi-
valstva, ki je prisiljeno, da si v tru-
mah išče zasluzka v Ameriki in dru-
god. Vlada pa mora tudi skrbeti, da
zadovolji davkoplačevalce vseh nara-
dov in političnem, narodnem in social-
nem oziru. Zadovoljni narodi so bili
in so najboljša in najtrdnjša obramba
vsake države. Brez dvoma bodo de-
legacije v vsakem oziru storili svojo
dolžnost, imajoč na jedni strani pred
oči državne koristi, na drugi pa
ljudske težnje in potrebe,

GOTOVE

denarje najceneje ku-
pi pri F. SAKSERJU
109 Greenwich St.,
New York

BALKANSKO PISMO.

Nekdaj je bila Srbija dežela senza-
cij, o kterih se je dalo vedno pisati in
brzjavljati. Sedaj pa je prišla naša
bratska Srbija do popolnoma rednih
razmer in stoji na začetku konsolida-
iranja svojih notranjih razmer in na
začetku svojega dela v vnanji politiki.

Državne finance se kmalu uredijo,
— a ravno te finance so bile do sedaj
vzrok vednim notranjim nemirom.
V vnanji politiki je naredila Srbija
tudi prvi znamenit korak: zblizanje z
Bolgarsko. Prihodu bolgarskega di-
plomatnega zastopnika na Cetinju
v Beograd se mora pripisovati veliko
večja važnost, nego se pripisuje po
Evropi. Mora se pomisliti, da je ravno
g. Rizov jeden od najgorečnejših za-
stopnikov ideje: zblizanja jugoslovans-
kih svobodnih držav! In mislite bi se
dalo o fakti, da je bolgarska vlada
ravno njega poslala v Beograd na po-
govore o trgovinskih in drugih pogod-
bah med Srbijo in Bolgarijo, kateri po-
govori imajo že ta lep vspeh, da med
Srbijo in Bolgarsko prenehajo potni
listi, a vojni ubežniki se bodo izročali
vzajemno. Lahko se reče, da ni da-
leč čas, ko se med Srbijo in Bolgarijo
sklene carinska zveza. Naravna, ne-
izogibna posledica temu bode politi-
čna zveza. Se svoje balkanske politiko
puni Avstrija Srbe in Bolgare na tako
zvezo, ker, čim bi prišla Avstrija v
Macedonijo, bilo bi prepozno za od-
por proti njej; a gotovo je, da se Sr-
bija in Bolgarska postaviti z orožjem
v roki proti prodiranju Avstrije. In
to ne samo radi tega, ker Bosna uči,
kako Avstrija postopa v deželah, kjer
so Slovani, ampak tudi radi ekono-
mičnih interesov. Ker, ako vzame Av-
strija Macedonijo, potem postanejo
Srbija in Bolgarska ekonomsko po-
polnoma zavisni od Avstrije in nji-
ju politična samostalnost bi postala po-
vsem fiktivna, ker ena in druga ome-
njenih slovanskih držav, postali bi
tudi politično popolnoma zavisni od
Avstrije. To bi prišlo samo po sebi:
država, ki ni ekonomsko močna, ne
more niti kakor politična sila veliko
veljati. A da se to ne zgodi, morali bi
biti vsi Slovani, v prvi vrsti pa av-
strijski Jugoslavlani nasproti ekspan-
zivnosti Avstrije.

Da pa je temu tako, da morajo biti
vsji Slovani proti ekspanzivnosti se-
danje Avstro-Ogrske na Balkanu! Na
tem se ima avstro-ogrski monarhija
zahvaliti le svojim državnikom in di-
plomatam, ki tirajo od jedne strani
v notranjem najnemiselnijej politiko,
ker naperjeno proti večini prebival-
stva, in ki tudi vnanjo politiko mo-
narhije urejajo primerno notranji ne-
miselnosti politiki. Vnanja in notranja
politika avstro-ogrške sta slavofobski,
Balkan pa ima slovansko naseljenje.
Je-li možno drugače, nego da so dispo-
zicije med balkanskimi narodi skraj-
no neugodne nasproti vsaki ekspan-
zivnosti Avstro-Ogrske na Balkanu?!
Je-li se je čuditi, da Balkanski narodi
na Balkanu vidijo v Avstro-Ogrski le
avangardo Germanije, nositeljico veli-
konoemške ideje — drug nach Osten?
Sploh pa bomo o macedonskem
vprašanju pisali natančneje, da ro-
jaki sprevidijo, kako nevarnost preti
svobodnim Jugoslovonom na Balkanu.
Potem bodo gotovo tudi Slovenci na
strani balkanskih Slovanov, a ne na
strani Germanije, ki hoče z okupacijo
Macedonije uničiti gospodarsko svo-
bodno jugoslovanske države.

Na Jurjev dan, 23. aprila (po sta-
rem koledarju) prišlo je kakih 700
bolgarskih visokošolcev v Beograd, da
povrnejo obisk srbskim visokošolcem.
V septembru pa, ko bodo glavne sla-
vnosti v spomin pive srbske revolucije,
bo sestank vse jugoslovanske visoko-
šolske omladine in splošna jugoslo-
vanska umetniška razstava, o čemur
smo že poročali.

Evropske in druge vesti.

Dunaj, 27. maja. Profesor Rudolf
Meisner, kateri je dospel semkaj, da
se poroči s hčerko tukajšnjega zdrav-
nika dr. Wicherja, je neznanu kam iz-
ginol.

Budimpešta, 27. maja. Proračunska
komisija avstrijskih delegacij je več-
rat dovolila izredni kredit za vojsko
in mornarico v znesku \$83,000,000.

Petrograd, 27. maja. Semkaj se po-
roča, da so Turčija, Bolgarija, Srbija
in Črna gora zajedno z Italijo izdelale
načrt, kterega bo Rusija moralno
podpirala. Načrt je naperjen proti
posredovanju z orožjem od strani Av-
strije. Turčija obljubi da to uvedbo
reform v Macedoniji in dovoli Italiji
vdomačiti se v Albaniji. V vseh po-
litičnih krogih se sedaj bavijo s tem
načrtom, kateri pride do veljave, kakor
hitro obišče bolgarski knez sultana v
Carigradu, kar se zgodi v kratkem. To
je tudi glavni vzrok, da se je trozveza
zelo omajala in da postaja razmerje
med Avstrijo in Italijo vedno ostreje.

Petrograd, 27. maja. Minister no-
tranjih zadev predlaga, da se prekli-
če zakon, kteri prepoveduje Židom
naseljevati se po 32 milj daleč od
meje.

Berolin, 27. maja. Župnik dr. Rei-
ger v Pforzheimu je streljal na frei-
burškega škofa dr. Loerberja, kterega
pa ni zadel.

Paris, 27. maja. Tukajšnji papežev
nuncij je dobil od vatikana nalog, naj
ostavi Paris, ako izve, da mu nara-
rava vlada izročiti njegove listine.

Povodom odhoda v staro domovino
kličem vsem prijateljem in znancem v
Haser, Pa., in Clevelandu, O.

ISKRENI ZDRAVO!

New York, 26. maja 1904.

John Nastran.

Povodom odhoda v staro domovino
kličem vsem prijateljem in znancem v
Colorado

ISKRENI ZDRAVO!

New York, 26. maja 1904.

Alojzjz Klančar.

Povodom odhoda v staro domovino
kličem vsem prijateljem in znancem v
široj Ameriki, zlasti pa Alojz Bur-
garju in Pavličevij obitelji v Luzerne

ISKRENI ZDRAVO!

New York, 26. maja 1904.

John Grošelj, Alex. Močnik.

— VABILO —

Drustvo sv. Alojzija št. 43, J. S. K.
J. v East Heleni, Mont., priredi dne
12. junija v dvorani Nik. Maroniča.

veselico s plesom.

Pričetek ob 8. uri zvečer. Ujudno
vabimo vse Slovence in Hrvate tukaj-
šnje okolice.

ODBOR.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam Slovincem
in Hrvatom, da sem odprl svoj novi,
lepo urejeni

SALOON

imenom

"GERMAN HALL",

50 korakov na levo od postaje v Ra-
ton, New Mexico.

Točim vedno sveže pivo in najbolje
californijsko vino ter whiskey.

Za obilen obisk se priporoča
MARTIN BUKOV.
Raton New Mexico.
(3rt 8-3-8-6)

Skušnja uči!

Podpisani naznanjam rojakom, da
izdelujem **ZDRAVILNO GRENKO**
VINO po najboljšem navodilu iz
najboljših rož in korenin, ki jih je
dobiti v Evropi in Ameriki ter iz fi-
nega, naravnega vina. Kdor bolega
na želodcu ali prebavnih organih, naj
za pije redno.

Pošilja se v zabojik po jedem tucat
(12 steklenic) na vse kraje zapadnih
držav Sev. Amerike.

V obilna naročila se priporoča

JOSIP RUSS,

432 S. Santa Fé Av. Pueblo, Col.

PRATIKO ZA LETOŠNJE LETO
imamo še v zalogi po 10 centov
poštne prosto. V plačilo spreje-
mamo tudi poštne znamke. "Glas
Naroda."

Ekspresni parnik "francoeske družbe"

LA TOURAINE

odpljuje dne 2. junija ob 10. uri dop.
iz New Yorka v Havre.

NAZNANILO.

Frank Sakserjeva pisarna v Cleve-
landu, O., se nahaja v hiši št. 1778
St. Clair St. Pošilja denar v
stare domovino, prodajajo se paro-
brodni listi in prejema naročnino
za dnevnik "Glas Naroda" in to vse
na moje odgovornost.

Kranjsko slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

v Forest City, Penna.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v Pennsylvaniji.

ODBORNICI:

Predsednik: **JOSIP ZALAR**, P. O. Box 547, Forest City, Pa.
Podpredsednik: **JOSIP ŽIDAN**, P. O. Box 478, Forest City, Pa.
I. tajnik: **IVAN TELBAN**, P. O. Box 607, Forest City, Pa.
II. tajnik: **IVAN ŽIGAN**, P. O. Box 575, Forest City, Pa.
Blagajnik: **MARTIN MUHIČ**, P. O. Box 537, Forest City, Pa.

GOSPODARSKI IN RAČUNSKI ODBOR:

JOSIP BUCNELI star., P. O. Box 591, Forest City, Pa.
ANTON OVEN, P. O. Box 537, Forest City, Pa.
IVAN OSALIN, P. O. Box 492, Forest City, Pa.
JOSIP GORENC, P. O. Box 569, Forest City, Pa.

POROTNI ODBOR:

JOSIP BUCNELI ml., P. O. Box 591, Forest City, Pa.
KAROL ZALAR, P. O. Box 28, Forest City, Pa.
IVAN OPEKA, P. O. Box 626, Forest City, Pa.
PRIMOŽ MATC, P. O. Box 652, Forest City, Pa.

Dopisi naj se pošljajo I. tajniku: **John Telban**, P. O. Box 607,
Forest City, Pa.

Društveno glasilo je "Glas Naroda".

BENZIGER BROTHERS,

NEW YORK, N. Y., CINCINNATI, OHIO, CHICAGO, ILL.,
36-38 BARCLAY STREET. 343 MAIN STREET. 211-213 MADISON AVE.

POZOR, SLOVANSKA KATOLIŠKA DRUŠTVA!

Izdelovalci bande-
rov, društvenih
zastav, znakov in
regalij po naročilih.

Vsako naročilo se izvršuje
pod osebnim nadzorstvom
tvrdke.

Nazrehtve pošljemo vzor-
ce naših znakov, prevzame-
mo tudi načrte in risanje
raznovrstnih zastav in bander.

Vedno v zaogi

ZLATI in SREBRNI ZNAKI
z iglastim ali gumbičnim
priveskom.

Pišite po katalog in
ceno, predno se drugim obračate. Odgovorili
vam bomo v slovenskem jeziku. Dopisoval
vam bo rojak g. Lupša.

GLAVNA SLOVENSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Kongresni trg št. 15,

nasproti nunske cerkve,

sprejema in izplačuje hranilne vloge ter jih obrestuje po

4 1/2 %

to je od vsacih 100 kron 4 K 50 vin., in sicer takoj od dneva
vložitve pa do dneva dvige, tako da vlagatelj, bodisi da vloži,
bodisi da dvigne začetkom, v sredi ali koncem meseca, ne iz-
gubi nič na obrestih. Za vlozene zneske pošilja vlozene knjižice
priporočeno poštne prosto. Hranilnica šteje 300 članov, ki
reprezentujejo 5 milijonov kron čistega premoženja. Ti člani
jamčijo, vsled registrirane neomejene zaveze z avoda, s celim
svojim premoženjem za vloge, tako da se kake izgube ni bati.
Zatoj pozivljamo vsacega Slovence v Ameriki, ki se misli po-
vrniti v domovino, da svoje prihranke direktno pošilja v slo-
vensko hranilnico v Ljubljano, s čemur se obvaruje nevarnosti,
da pride njegov s trudom pr. hranjeni denar v nepravne roke in
ima ob jednom to dobro, da mu ta takoj obresti nese.

Naslov je ta:

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

v Ljubljani, Kranjsko, Avstrija.

Predsednik: **Dr. Matija Hudnik.**

Denarne pošiljatve iz Zjed. držav in Canade posre-
duje g. Frank Sakser, 109 Greenwich St., New York.

Rojaki naročajte EDINI SLOVENSKI DNEVNIK

"GLAS NARODA",

kteri deraša najnovejše in najboljirnejše vesti iz
bojišča ter priobčuje tudi slike. * * * *

Velja za vse leto . . \$3.

Listek

Kmeti triumvirat.

Historičen roman. Spisal A. Koder.

(Dalje)

8.

Kham maniger her von weitten
Aus irer gemein
Thete sy schrein:
Leukhup, leukhup, leukhup,
stara pravda!

Veliko razburjenje po vsej deželi povzročil je kmeti napad na vsemogočnega graščaka Tahyja. Opozorjena je bila potem tudi deželna vlada na vedno bolj nezadovoljno kmetstvo, ki si upa samo iskati pravice in lastnih moči. Vedela je dobro gosposka, kje tiče uporni in kljubujući duhovi. Stegnila je torej roke po bolj imovitih kmetih soseske Stubice, Brdovca, Kraljevega vrha, Suseda itd. ter hotela pri korenini nđušiti daljni upor. Zasegla pa vendar ni bila najboljši sumljivih kmetov kakor Ilija, Guzečič, Pasanec, Stojana, Prokopa. Izgnoli so bili poslednji kakor že noč iz dežele ter vzele vse svoje premakljivo premoženje, vlasti svojo živino s seboj. Edini beg Gubec, najznamenitejši naš znanec, ostal je doma. Pričela se je sicer tudi proti njemu preiskava zaradi znanega napada, a ostalo je razun kazni v noveli le pri preiskavi. Poslednje je še bolj povečalo sum njegovih zaveznikov proti njemu.

V resnici ni bil Gubec istih osov, ki si vedo v vsakem položaju ohraniti obéudovano hladnokrvnost ter razorožijo s svojim dvomnim vedenjem sovražnika in oslepe morda tudi svojega najboljšega prijatelja.

Zaradi tega gosposka ni mogla Gubec do živga, akoravno je imela mnogo polovičnih dokazov za njegovo upornost. A tudi njegovi zavezniki se ga niso upali odkrižati. Preveč jim je imponovala njegova splošna izvedenost, še bolj pa njegov veliki vpliv in premoženje, kterega jim je vsaj v začetku za njihov namen bilo najbolj potreba. Prepričali so se poslednjega pri zadnji veselici v Stubici. Na stotine mož iz vseh sosednih krajev prihitelo je bilo k njemu kakor na vojaški ukaz. Vendar baš zaradi Gubca, ki ve uporabljati svoj vpliv pri gosposki, ni izdalo to glavnega črteža. S takimi dokazi so si lajšali naši znanec Gubecovo dvomno vedenje, misleč si: Ako se nam posreči le začeti z njegovo pomočjo, odresemo se ga pozneje, kadar nas je volja.

Tako daleč je bil dozor kmeti triumvirat v začetku zime istega leta. Neugoden letni čas pa je bil kakor navlašč primeren za daljno skrivno delovanje. Sumil ne bode v hudej zimi nihče o velikih pripravah namenjenih za bodočo pomlad.

Prvega decembra pa dobi beg Gubec sledeče pismo:

"V Brežicah na Kranjskem zbrani zbor vabi svojega načelnika bega Gubca k zadnjemu odločnemu posvetovanju s pristavkom, naj razjasni on svoje dosedanje postopanje v sklenjenem trimviratu; sicer se bode sklepal dalje v njegovej nenavzočnosti.

Ilija Gregorič."

Iz Brežic je bilo to pismo; kajti na Kranjsko so se bili umaknoli ndje kmetstvska triumvirata od strahu pred graščaki in hrvaško vlado. V Brežicah najel si je triumvir Pasanec neko hišo, in kakor nekaj pri Iliji in Gubci, zbirali so se sedaj pri njem njegovi zavezniki.

Da bi pa takovi zbori ne postali sumljivi, napravil si je Pasanec malo kupčijo z raznim blagom, Ilijevo hčer pa je vzel za svojo prodajalko. Po svoji kupčiji z Zagrebom misli si je tudi lažje priskrbeli in spraviti črez mejo prej naročeno orožje ter je v primeren trenutku razdeliti kranjskim vstajem.

Na praznik Matere božje osmega decembra sklican je bil zbor v Brežicah. Med tem pa se ni počivalo.

Prepotovali so Ilija, Guzečič in Pasanec ter z njim ubegli kmetje Stojan, Prokop, Lazar in drugi Hrvaško in Kranjsko. Vzbujevali so povsod ubogo kmetstvo na oni veliki dan, ko si volijo zopet sami "stara pravdo" in se odrešijo tlačanske gospodstva.

Mraz je bilo isti dan, da je zamrzovale Sava v zakotji, kjer je oviralo bregovje njen urni tok. V takovej noči pa je hodilo po cesti iz Stubice proti kranjski meji nekaj možakov. Njihova zvonjavost je spričevala, da bi jim ne bilo potreba tako tajnega potovanja, ako bi ne hoteli zakrivati svojega prehoda prek Hrvaško-kranjske meje.

Pri luni, ki je obsevala ledeno cesto, spoznamo nekaj kmetov iz zagrebške okolice in med njimi dva ptuja možaka mestjanski opravljena.

"Naprijeto je meni, da tolmačijo oni vsak moj korak napačno, da vidijo po povsod le izdajo in nezaupanje", pristavi zdajci majhen debelehnast mož polglasno svojemu tovarišu.

"Ne jezi se, Gubec! To so poštenjaki; zlata in srebra vredni. A tudi glave imajo na pravem mestu. Siepih mišj na puste lovit. V resnici ti si nekoliko preveč predrzen, prijatelj."

Poslednje besede govoril je nekako skrivaje in s posebnim naglasom mestjanski tovariš. Ko se je pa nato

nazaj za ostalimi tovariši ozrl, položil je prst na usta v znamenje, naj se tiho razpravljajo take zadeve.

Poslednje besede niso bile Gubcu prav povšeči. Postal je za trenotek, hudo pogledal tovariša in potem dejal:

"Hudiča, kaj naj storim tedaj? Trudil sem se in plačeval zastoj in stavlil svojo glavo v nevarnost! Koliko me je veljal samo podkup Tahyjevga oskrbnika Črnič, da se je pobešil pri graščaku in me spoprijaznil z njim?"

In zdaj naj trpim, da rogovilijo na svojo roko, kakor da bi ne bil sklenjen triumvirat in bi ne bil jaz njegov načelnik? Povem ti, nocoj jim natočim pravega vina. Ali naj se obračajo oni po meni, ali naj se pa uniči in razdere najmanjši naš črtež!"

"Gubec, ti si kakor Sava ondi v tomunu, ki se ne prenehoma brez uspeha v breg zaletuje in lastne valove s svojimi penami škropi in zavira. Pusti, dovoli stvari svoj tek! Ko je urejeno in napeljavno vse, — tedaj vstane lahko in naznaniti vsemu svetu: To sem storil jaz. Meni se spodobí čast in povelje nad priborjenimi vspehi."

Počasi in premišljeno je govoril njegov gosposki tovariš, nekdanji uradni deželne vlade v Zagrebu, Igo Jurič, te besede ter pristavljal potem: Le meni zaupaj, Gubec! Jaz poznam vlado in umem, kako moramo ravnati, da si priborimo vspehov po zmagi našega orožja. Če ubogaš, tedaj bodeš gotovo čez leto dni sedel na predsedniškem stolu ilirske vlade v Zagrebu, kakor bodem jaz tvoj prvi tajnik, če dane besede in obljube ne preložiš."

Povšeči so bile te besede begu Gubcu. Videl se je že v duhu vsemogočnega predsednika ilirske provincije. Sramoval se je že sedaj svojih neomikanih tovarišev; zaradi tega je zaničljivo pristavil:

"In kaj bode z našimi kmeti, ki si pripisujejo vse pravice in bi se mene, kakor se vidi, najraje iznebili?"

"Ne boj se, to so fanatični brezumci! Bati se ni njihovega nekdanjega vpliva. Ako poginejo v boju, kar ni dvomiti, ker hočejo pridobiti slavo z osobno hrabrostjo, odstranijo se lahko po zatožbi veleizdajstva tudi pozneje. Mi, zapomni si dobro, glejmo le bolj od daleč upor! Podpihujmo in pospešujmo ga z novci! Ako se posreči izid, stopimo v javnost in rečemo: to je naša zasluga. Narod se ima zahvaliti le nam in nas voliti predsednikom skupščine. Ako propade napor pa se izgubimo med narodom brez sledu in dokazov naše aktivnosti."

Pri zadnjih besedah se srečata Gubec in Juričev pogled. Prestrašil se je prvi skoro teh hudobnih in predkritosrčnih besed, kterih si ni upal izgovoriti doslej nikdar sam. Spoznal je stoprav danes, kako zvičajnega in duhovitega pomagača si je pridobil na zadnjem potovanju v Zagreb. Dvomil tudi ni o odkritosrčnosti Juričevej. Komur učini vlada toliko krivice, kakor jo je baje njemu, ker ga je odpuštila zaradi nekega prepira o zastalih kmetijskih davkih iz visoke državne službe, on ne postopa v rokavicah proti njej, temveč stori vse da posadi samega sebe po ljudske moči na najvišje mesto.

"Dobro se drži, Gubec, ti pravim!" nadaljuje zopet Jurič ter se pristavi:

"Privoli vsemu, kar zahtevajo! Obljubi novece, potrdi Ilijo v službi prvega vodje in določi pričetek. Oskrbi orožja in razdeli vsaj navidezno prihodnje časti in moč, da imajo toliko več veselja in poguma za delovanje!"

Med takimi pogovori sta se bližala naša znanca kranjskeji meji. Kmalu potem se je tudi posrečilo vsem spremljajočim Gubčevim blapecem in nekemu najetemu pisarju iz Zagreba priti neopazovanim čez mejo.

(Dalje prihodnjik.)

Nad 30 let se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične nepravilike.
SAJTO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah ali pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

"GLAS NARODA"
prodaja po 1 cent številko:
Anton Bobek, poslovedja sodravnice Frank Sakser, 1778 St. Clair St., Cleveland, Ohio.
John Sustaršič, 1908 N. Centre St., Joliet, Ill.
Frank Gabronja, 519 Power St., Johnstown, Pa.
Frank A. Baudek, Milwaukee, Wis.
AKO ŽELI KDO ROJAKOV LIST prodajati, naj se oglasi pri upravitelstvu "Glas Naroda".

JOHN KRACKER

1199 St. Clair St., Cleveland, O.

Priporoča rojakom svoja izvrstna VINA, ktera v kakovosti nadkriljujejo vsa druga ameriška vina.
Rundeče vino (Concord) prodajam po 50c galono; belo vino (Catawba) po 70c galono.

NAJMANJŠE NAROČILO ZA VINO JE 50 GALON.

BRINJEVEC, za kterega sem importiral brinje iz Kranjskega, velja 12 steklenic \$15.00. Brinjevec je najbolje vrste, ker je žgano na isti način, kakor doma na Kranjskem.

NAROČBAM JE PRILOŽITI DENAR Za obila naročila se priporoča

JOHN KRACKER
1199 St. Clair St., Cleveland, O.

NARAVNA CALIFORNIJSKA VINA NA PRODAJ.
NAPA VALLEY VINO.

Dobro črno vino od 45c dalje; dobro belo vino od 50c naprej. — Kdor naroči kot 50 galon, mora priložiti \$2.00 za posodo. Prevoznino plača naročnik. Naročilom je pridejati denar oziroma Money Order.

S spoštovanjem
M. ROGINA,
P. O. Box 64, Crockett, Cal.

Ako hočeš dobro postrežbo z mesom in grocerijo,

tako se obrni na

Martin Geršiča,
301-303 E. Northern Av.,
Pueblo, Colo.

Tudi naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstno suho meso, namreč:

klobase, rebra, jezike, šunke itd.

Govorim v vseh slovanskih jezikih. Priporočim se za obilni obisk.

Telefon št. 59.

GEORGE L. BROZICH,
slovenski notar,

Ely, Minnesota,

se priporoča Slovincem v Ely in okolici za izvrševanje raznega notarskega posla, bodisi za Ameriko ali staro domovino. Izdelujem vsake vrste prispisna pisma, poročila (bonde), polnomoči (Vollmacht) in vse druge v to stroko spadajoča dela. Oskrbujem tudi zavarovalnico proti ognju ali na življenje v najboljših ameriških in inozemskih družbah. Vsa pojasnila dajem rojakom drage volje na zahtevo.

JE NAJBOLJŠA ŽELEZNICA, ki vodi iz Pueblo na vse kraje iztoka. Vlak je treba premeniti samo enkrat na poti v New York in sicer na istej postaji. Vožnja do New Yorka traja manj nego tri dni; prihod v New York po dnevu.

Oglasite se pri:
C. M. COX, Asst. Ticket Agent, 313 N. Main St., Pueblo, Colo.
H. C. POST, City Ticket Agent, 313 N. Main St., Pueblo, Colo.

Pozor! Po želji potnikov bodemo brzojavili Mr. Frank Sakserju, lastniku tega lista, čegar vslužbenec Vas pričaka potem pri pribodu v New York na kolodvoru.

KNJIGE,

ktere imamo v naši zalogi in jih odpošljemo poštine proste, ako se nam znesek naprej pošlje:

Molitvene knjige:

Spomin na Jezusa 35 ct.
Jezus dobri pastir 60 ct.
Presveto Srce Jezusovo \$1.20.
Sveta Nebesa \$1.
Jezus na križu \$1.
Filoteja \$1.20.
Zlata šola \$1.20.
Duhovni studenec 60 ct.
Nebeške iskrice 60 ct.
Ključ nebeških vrat 60 ct.
Vrtec nebeških 60 ct.
Sveta noč 15 ct.
Ave Marija 10 ct.
Mati Božja 10 ct.
Evangeliji 50 ct.
Zgodbe sv. pisma, mala izdaja 30 ct.
Zgodbe sv. pisma velika izdaja 50 ct.

Navedene mašne knjige so s zlati obrezo.

Druge knjige:

Zbirka domačih zdravil 60 ct.
Mali vitez, v treh zvezkih, \$3.50.
Prešernove poezije, vezane 75 ct.
Prešernove poezije, broširane, 50 ct.
Skozi širno Indijo 40 ct.
Na indijskih otokih 30 ct.
Iz knjige življenja \$1.60.
Ob tihih večerih \$1.75.
Abecednik za slov. ljudske šole 20 ct.
Dimnik, slovensko-nemški besednjak 90 centov.

Prva nemška vadnica 35 ct.

Pregovori 30 ct.

Mlinarjev Janez 40 ct.

Domači zdravnik 60 ct.

Marjetica 50 ct.

Godčevski katekizem 15 ct.

Andrej Hofer 20 ct.

Boerska vojska 30 ct.

Admiral Tegetthof 30 ct.

Pavlin, angleški slovarček 40 ct.

Erazem Predjamski 15 ct.

Naselnikova hči 20 ct.

Eno leto med Indijanci 20 ct.

May, Ery, 20 ct.

Pavliha 20 ct.

Potovanje v Liliput 20 ct.

Mirko Poštenjakovič 20 ct.

Narodne pripovedke za nulađiao, I. in II. zvezek, vsak 20 ct.

Pri Vrbovcem Grogi 20 ct.

Kristof Kolumb 20 ct.

Šaljivi Jaka 20 ct.

Nezgoda na Palavanu 20 ct.

Pravila dostojnosti 20 ct.

Izdajalec domovine 20 ct.

V delu je rešitev 30 ct.

Najdenček 20 ct.

Grof Radecky 20 ct.

Lažnjivi ključec 20 ct.

Repoštev 20 ct.

Vrtomirov prstan 20 ct.

Hubad, pripovedke I, II, III zvezek, vsak 20 ct.

Cesar Maksimilijan I., 20 ct.

Sr. Genovefa 20 ct.

Vojska na Turškem 40 ct.

Rodbinska sreča 40 ct.

Knez Črni Jurij 20 ct.

Nikolaj Zrinski 20 ct.

Spominjski listi iz avstrijske zgodovine 25 ct.

Doma in na tujem 20 ct.

Na Preriji 20 ct.

Strelec 25 ct.

Naseljenci 20 ct.

Poslednji Mohikanec 20 ct.

Srečolovec 20 ct.

Avstrijski junaki 90 ct.

Kako je zgorel gozd 20 ct.

Šaljivi Slovinci 90 ct.

Četrto berilo za ljudske šole 50 ct.

Stoletna pratika 60 ct.

Izidor, pobožni čmet 25 ct.

Ovetke 20 ct.

Hitri računar 40 ct.

Sanje v podobah 15 ct.

Koledar za leto 1904 25 ct.

V FRONTENAC, KANS., in okolici je moj zastopnik Mr. Leopold Krushitz. Imenovani gospod deluje že mnogo let z menoj in sva vedno v najlepšem soglasju, zato ga rojakom toplo priporočam. Fr. Sakser.

Rojaki, podpirajte rojaka!

Podpisani priporočam svojo dobro urejeno

GOSTILNO,

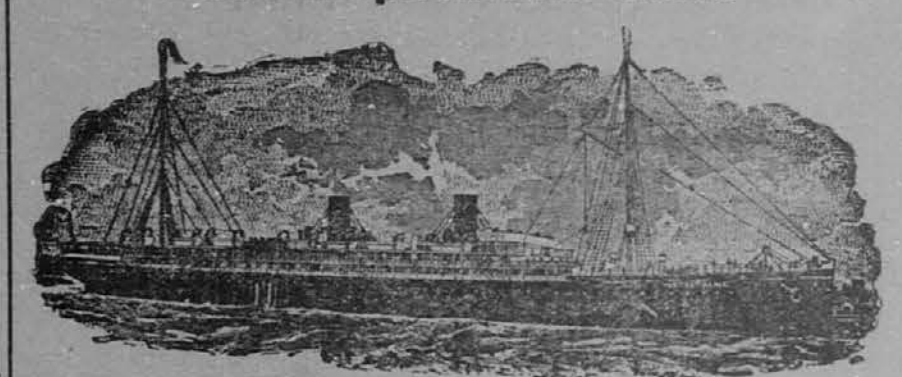
v kterej tožim vedno SVEŽE PIVO, prodajam DOBRE SMOCKE in LIKERJE. Pri meni se tudi d. bivšak dan DOBRA HRANA. Ako kak rojak pride v FOREST CITY, Pa., naj na postaji vpraša za mene in gotovo bode prišel do mene in do znanerc. Ako kedo potrebuje kak svet, naj se name obrne. Naše geslo toraj bodi:

svoji k svojim!
Martin Muhič, lastnik.

RABI telefon kadar doseže na kako postajo v New York in ne več kako priti k FR. SAKSERJU. Pokličí številko 3795 Cortland in govori slovensko.

Compagnie Générale Transatlantique.

Francoska parobrodna družba

DIREKTHA ČRTA DO HAVRE-PARIS-SVICO-INNSBRUK LJUBLJANA.

POŠTNI PARNIKI SO:			
„La Lorraine“,	na dva vijaka.	12.000 ton,	\$5.000 konjskih moči.
„La Savoie“,	„ „ „	12.000 „	\$5.000 „
„La Touraine“,	„ „ „	10.000 „	12.000 „
„L'Aquitaine“,	„ „ „	10.000 „	15.000 „
„La Bretagne“,	„ „ „	8.000 „	9.000 „
„La Champagne“,	„ „ „	8.000 „	9.000 „
„La Gascogne“,	„ „ „	8.000 „	9.000 „

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih ob 10. uri dopoldne.

Parniki odplujejo iz pristanišča št. 42 North River, ob Morton Street:

*La Touraine	2. junija 1904.	*La Lorraine	7. julija 1904.
*La Lorraine	9. junija 1904.	La Gascogne	14. julija 1904.
La Gascogne	16. junija 1904.	*La Touraine	21. julija 1904.
*La Savoie	23. junija 1904.	La Bretagne	28. julija 1904.
La Champagne	30. junija 1904.	*La Savoie	4. avgusta 1904.

Parniki z zvezdo zaznamovani imajo po dva vijaka.

Glavna agencija: 32 BROADWAY, NEW YORK.

HOLLAND-AMERICA LINE

(HOLLAND-AMERIŠKA ČRTA)

vozi kraljevo nizozemsko in pošto Zedinjenih držav

med NEW YORKOM in ROTTERDAMOM preko Boulogne-sur-Mer.

NOORDAM, parnik z dvojnimi vijaki, 12,500 ton.	STATENDAM, parnik z dvojnimi vijaki, 10,500 ton.
RYNDAM, parnik z dvojnimi vijaki, 12,500 ton.	ROTTERDAM, parnik z dvojnimi vijaki, 8300 ton.
POTSDAM, parnik z dvojnimi vijaki, 12,500 ton.	

Najceneja vožnja do ali od vseh krajev južne Avstrije.

Radi cene glej na posebej objavljenih listinah.

Parobrodna črta ima svoje pisarne v mestih:

DUNAJ, I. Kolowratring 10.	INOMOST, 3 Rudolfstrasse.
TRST, št. 7 Prosta luka.	BRNO, 21 Krona.

Parniki odpljujejo: Iz ROTTERDAMA vsak četrtek in iz NEW YORKA vsako sredo ob 10. uri zjutraj.

HOLLAND-AMERICA LINE,
39 Broadway, NEW YORK. 90-2 Dearborn St., CHICAGO, ILL.

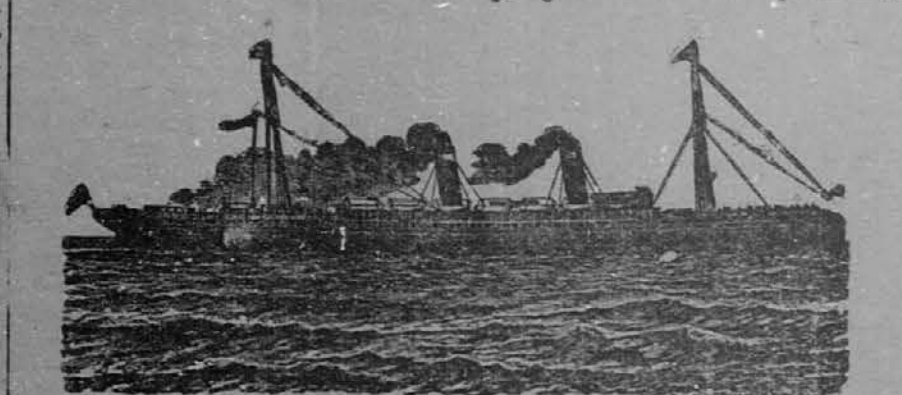
RED STAR LINE

(Prekomorska parobrodna družba „Rudeča zvezda“)

posreduje redno vožnjo s poštnimi parniki med

New Yorkom in Antwerpenom, * * * * *

* * * * * Philadelphijo in Antwerpenom.

Prevažata potnike s sledečimi poštnimi parniki:

ADERLAND dva vijaka 12736 ton.	KROONLAND..... 12760 ton.
ZEELAND..... 11905 ton.	FINNLAND..... 12760 ton.

Pri cenah za medkrovje so vpšteto vse potrebščine, dobra hrana, najboljša postrežba.